

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Regeringen prioriterer ældreområdet højt og finder det afgørende, at de ældre inddrages i og dermed har adgang til at få indflydelse på udformningen af den kommunale ældrepolitik.

Regeringen ønsker med forslaget at give kommunerne pligt til at yde medlemmerne af de kommunale ældreråd diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. Medlemmerne af ældrerådene bliver dermed ligestillet med handicaporganisationernes medlemmer af handicaprådene i den henseende. Reglerne om de lovpligtige handicapråd trådte i kraft den 1. april 2006 og handicaporganisationernes medlemmer af handicaprådene har ret til diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a om kommunernes styrelse.

Ældrerådene udfører et vigtigt stykke arbejde som demokratisk talerør for de ældre i kommunen – og har en særlig betydning for de ressourcetsvage ældre, som kan have svært ved at deltage i debatten om forhold, der har betydning for ældre mennesker. Målet med kommunale ældreråd er at sikre de ældre størst mulig indflydelse på den lokale politik, der har betydning for ældre. Kommunalbestyrelsen har derfor pligt til at høre ældrerådet om alle spørgsmål, der har betydning for ældre. Ældrerådene medvirker desuden til at udbygge kontakten mellem kommunens ældre borgere og kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål samt drøfte og viderebringe spørgsmål og synspunkter, der bredt vedrører nuværende og kommende ældre.

Ældrerådet skal medvirke til at øge medindflydelsen og medansvaret for kommunens ældre borgere, og være med til at sikre, at dialogen og samarbejdet mellem de ældre og kommunalbestyrelsen udbygges. Med ældrerådet har de ældre en formaliseret adgang til at drøfte og følge indholdet og udformningen af kommunens ældrepolitik. Et af midlerne til at sikre

målet om, at de ældre skal have mulighed for at få indflydelse på den lokale ældrepolitik, er at sikre, at der ikke er barrierer, der afholder personer over 60 år i at stille op til valg til ældrerådet. Med forslaget om diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse fjernes en mulig økonomisk barriere mod at stille op til valg i ældrerådet.

I dag er der ikke hjemmel til at udbetale diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse til medlemmerne af de kommunale ældreråd. Socialministeriet har modtaget en række henvendelser fra ældreråd, kommuner og andre, der har spurgt til, om medlemmerne af de kommunale ældreråd kan modtage befordringsgodtgørelse efter retssikkerhedslovens § 33 stk. 2, hvorefter kommunalbestyrelsen betaler udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis rådet ønsker dette. Udgifter til befordring er imidlertid en udgift, som ældrerådsmedlemmerne har ved selve udførelsen deres hverv og ikke en udgift ved ældrerådets virksomhed, og derfor er der ikke i retssikkerhedsloven hjemmel til, at kommunerne kan kompensere medlemmerne af ældrerådene for deres udgifter til befordring i forbindelse med møderne. Socialministeriet valgte på baggrund af henvendelserne at vejlede om emnet i vejledning nr. 2 til serviceloven af 5. december 2006 om personlig og praktisk hjælp, træning, forebyggelse mv. Der er behov for at tilvejebringe en klar lovhjemmel, så medlemmerne af ældrerådene kan få diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a om kommunernes styrelse.

2. Gældende ret

Lovgivningen om ældreråd og klageråd trådte i kraft den 1. januar 1996. På dette tidspunkt var der allerede et stort antal kommuner oprettet ældreråd på frivillig basis, og på baggrund af de gode erfaringer med dette samarbejde mellem kommunens ældre borgere og kommunalbestyrelsen blev oprettelse af ældrerådene gjort lovpligtigt.